

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 426/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti M., a. s., R., zastúpenej advokátom JUDr. M. L., L., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co/224/2012-599 z 22. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti M., a. s., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti M., a. s., R. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co/224/2012-599 z 22. októbra 2012.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že

«... je obchodnou spoločnosťou, proti ktorej sa ako odporcovi, v konaní pred všeobecnými súdmi návrhom na začatie konania podľa ustanovenia § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľ M. A... (ďalej len „navrhovateľ“) domáhal určenia neúčinnosti právnych úkonov, a to vo veci vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 9 C/89/2011.

Porušovateľ je všeobecným súdom Slovenskej republiky. V predmetnej právnej veci Krajský súd v Žiline (ďalej len „porušovateľ“) konal ako odvolací súd o odvolaní sťažovateľa zo dňa 23. 4. 2012 podanom sťažovateľom proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 9 C/89/2011-541 zo dňa 04. 04. 2012 (ďalej len „rozsudok súdu prvého stupňa“), ktorým Okresný súd Ružomberok určil, že právny úkon dlžníka M., R., (ďalej len „dlžník“), a to Zmluva o prevode práv a povinnosti zo dňa 30. 09. 2003 uzavretá medzi dlžníkom M., R., a sťažovateľom M., a. s., R., v časti bezodplatného prevodu hráčov z dlžníka na sťažovateľa a v časti bezodplatného prevodu práva k peňažnej zábezpeke zloženej dlžníkom v sume 28.214,83 eur na S. počas účasti dlžníka v najvyššej futbalovej republikovej súťaži S. mužov z dlžníka na sťažovateľa, je voči navrhovateľovi právne neúčinný, a v ostatnej časti návrh navrhovateľa zamietol. Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co/224/2012-599 zo dňa 22. 10. 2012, právoplatným a vykonateľným dňom 11. 2. 2013 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“), bol rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutej časti potvrdený a v časti, v ktorej súd vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol, ponechaný nedotknutý...

Sťažovateľ vidí porušenie práva na spravodlivý proces v zásade v tom, že odvolací súd neupovedomil sťažovateľa ani jeho právneho zástupcu o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami, ďalej v tom, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný a nakoniec v tom, že konajúce súdy prekročili návrhy

navrhovateľa, hoci občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou. To malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej.

2. Sťažovateľ teda namieta, že sa mu postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred odvolacím súdom, najmä právo zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu. Sťažovateľ totiž podaním zo dňa 16. 08. 2012 (doručeným súdu e-mailom dňa 16. 8. 2012 - číslo listu 594 spisu a aj písomne dňa 21. 8. 2012 - číslo listu 596 spisu), adresovaným Krajskému súdu Žilina k spisovej značke 5 Co/224/2012, v súlade s ustanovením § 45 ods. 4 O. s. p. požiadal o doručovanie písomností súdu aj elektronickými prostriedkami a zároveň oznámil adresy na zasielanie písomností elektronickými prostriedkami, a to tak adresu sťažovateľa, ako aj jeho právneho zástupcu...

Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je tiež nepreskúmateľný a arbitrárny.

Nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu je takou vadou, ktorá má za následok odňatie možnosti konať pred súdom. Požiadavka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je imanentnou súčasťou práva účastníka na spravodlivý súdny proces. Tomu zodpovedá aj konštantná judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky...

Odvolací súd sa vôbec nevysporiadal s jednotlivými odvolacími námietkami tak, ako ich sťažovateľ uviedol v odvolaní zo dňa 23. 04. 2012 proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktoré bolo podané na súde prvého stupňa dňa 24. 04. 2012...

Odvolací súd vôbec nedal odpoveď na jednotlivé odporcom namietané skutkové a právne závery rozsudku súdu prvého stupňa. Aj Ústavný súd iste uzná, že námietka, že súd prvého stupňa prekročil návrhy navrhovateľa, ďalej námietka, že súd prvého stupňa vydal materiálne nevykonateľný rozsudok, námietka, že navrhovateľ nedisponuje vymáhateľnou pohľadávkou a námietka, že v predmetnej veci nejde o právne úkony týkajúce sa majetku dlžníka, sú rozhodnými skutočnosťami pre posúdenie tejto právnej veci...».

Sťažovateľka preto vo veci samej navrhuje, aby po prijatí sťažnosti ústavný súd vydal takéto rozhodnutie:

„Rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co/224/2012-599 zo dňa 22. 10. 2012, boli porušené základné práva sťažovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 6 ods. 1 a článku 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (č. 209/1992 Zb.).

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 5 Co/224/2012-599 zo dňa 22. 10. 2012 a vec vracia Krajskému súdu v Žiline na nové konanie a rozhodnutie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co/224/2012-599 z 22. októbra 2012.

Sťažovateľka v sťažnosti zamlčala, že ochrany svojich práv sa okrem sťažnosti zaslanej ústavnému súdu rozhodla domáhať aj podaním dovolania proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu. Túto skutočnosť ústavný súd zistil z vyjadrenia predsedníčky krajského súdu sp. zn. Spr 414/2013 doručeného mu 7. augusta 2013, z ktorého vyplýva aj to, že spis okresného súdu sp. zn. 9 C/89/2011 bol spolu s uvedeným opravným prostriedkom 12. júna 2013 zaslaný Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Vzhľadom na skutočnosť, že dovolacie konanie ešte nie je skončené, musela byť sťažnosť sťažovateľky odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti ústavnému súdu navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. III. ÚS 109/2010, III. ÚS 114/2010, III. ÚS 199/2010), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústavný súd sa v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra

2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľka k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu, čo sa týka tohto rozhodnutia, za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju vo vzťahu ku krajskému súdu odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2013